TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN ĐƠN DƯƠNG** TỈNH LÂM ĐỒNG	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số**: 06/**2020/QĐST-VDS	*Đơn Dương, ngày 18 tháng 9 năm 2020*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc: *"yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi"*

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN ĐƠN DƯƠNG, TỈNH LÂM ĐỒNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ toạ phiên họp: Ông **Lê Đình Anh Vũ**.

Thư ký phiên họp: Bà **Nguyễn Thị Nga** - là thư ký Toà án nhân dân huyện Đơn Dương, tỉnh Lâm Đồng.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đơn Dương tham gia phiên họp: bà **Phan Thị Lành** - Kiểm sát viên.

Ngày 18 tháng 9 năm 2020 tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Đơn Dương, tỉnh Lâm Đồng mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 159/2020/TLST-DS ngày 28 tháng 7 năm 2020, về yêu cầu *"Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi"* theo quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 41/2020/QĐST-DS ngày 09 tháng 9 năm 2020, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:

Ông **Nguyễn Văn P**, sinh năm 1939; Địa chỉ: 15 H, Tổ dân phố 1, thị trấn D, huyện Đơn Dương, tỉnh Lâm Đồng.

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan: Anh **Nguyễn D**, sinh năm 1978; Địa chỉ: Địa chỉ: 15 H, Tổ dân phố 1, thị trấn D, huyện Đơn Dương, tỉnh Lâm Đồng.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Ông Nguyễn Văn P có con là anh Nguyễn D sinh ngày 01/01/1978; hiện cư trú tại 15 H, Tổ dân phố 1, thị trấn D, huyện Đơn Dương, tỉnh Lâm Đồng. Theo Ông P trình bày thì từ khi sinh ra, anh D phát triển bình thường về sức khỏe. Đến năm 2010 anh D bị phát bệnh tâm thần. Ông P đã đưa anh D đi khám thì bác sỹ chẩn đoán là tâm thần phân liệt. Sau đó, ông đã đưa anh D đi chữa bệnh nhiều nơi nhưng bệnh của anh D không giảm và phải thường xuyên uống thuốc của trạm y tế thị trấn D theo chế độ của Nhà nước và được hưởng chế độ trợ cấp hàng tháng.

Trong sinh hoạt hàng ngày, anh D có thể nhận biết được người thân và có thể tự vệ sinh cá nhân, ăn uống nhưng những lúc bệnh tái phát thường cào cấu đánh đập bất kỳ ai. Gần đây, anh D có biểu hiện mất ngủ, căng thẳng, không kiểm soát được cảm xúc và hành động. Do vậy, Ông P làm đơn yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn D mất năng lực hành vi dân sự.

Ngày 25/8/2020, sau khi có kết luận giám định pháp y tâm thần đối với anh D, Ông P đã làm đơn xin thay đổi yêu cầu từ việc yêu cầu tuyên bố anh D mất năng lực hành vi dân sự thành yêu cầu tuyên bố anh D là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và đề nghị xác định Ông P là người giám hộ của anh D theo quy định của pháp luật.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Đơn Dương, tỉnh Lâm Đồng phát biểu ý kiến: Thẩm phán, thư ký trong quá trình giải quyết việc dân sự đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Về nội dung, đề nghị Tòa án nhân dân huyện Đơn Dương áp dụng khoản 1 Điều 23 Bộ luật dân sự năm 2015 chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Nguyễn Văn P.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đương sự, đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Đơn Dương nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết của Tòa án:

Xét đơn yêu cầu của Ông P xin tuyên bố con ruột là anh Nguyễn D là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi thấy rằng, hiện nay anh D đang cư trú tại thị trấn D, huyện Đơn Dương. Nên đây là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Đơn Dương theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a, khoản 2 Điều 35, khoản 3 Điều 36; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung: Năm 2010 anh D khởi phát bệnh. Bác sỹ chẩn đoán anh D bị tâm thần phân liệt. Ông P đã đã đưa anh D đi chữa bệnh nhiều nơi nhưng bệnh không giảm, phải thường xuyên uống thuốc của trạm y tế thị trấn D. Anh D có các biểu hiện: Những lúc bệnh tái phát, anh D thường cào cấu đánh đập bất kỳ ai. Gần đây, anh D có biểu hiện mất ngủ, căn thẳng, không kiểm soát được cảm xúc và hành động. Để có thể làm người giám hộ cho anh Nguyễn D, ông Nguyễn Văn P làm đơn yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn D bị mất năng lực hành vi dân sự.

Ngày 29/7/2020, Tòa án ra quyết định trưng cầu giám định về năng lực hành vi dân sự của anh D. Ngày 05/8/2020, Trung tâm giám định pháp y tâm thần Khu vực Tây Nguyên có kết luận giám định pháp y tâm thần số 107/KLGĐ kết luận về y học, về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của anh Nguyễn D như sau:

Về y học: đương sự bị bệnh tâm thần phân liệt (F20-ICD.10). Hiện đang điều trị.

Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: đương sự hạn chế khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi.

Theo quy định tại khoản 1 Điều 23 Bộ luật dân sự năm 2015 thì: *"Người thành niên do tình trạng thể chất hoặc tinh thần mà không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự thì theo yêu cầu của người này, người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ, xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ"*. Do vậy, Việc Ông P yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn D là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi cũng như quan điểm đề nghị của Viện kiểm sát nhân dân huyện Đơn Dương là có căn cứ, phù hợp với các quy định của pháp luật nên được chấp nhận.

[3] Về chỉ định người giám hộ: Theo Sơ yếu lý lịch, giấy khai sinh của anh Nguyễn D thể hiện anh D có cha là Nguyễn Văn P và mẹ là Ngô Thị Trọng, anh chưa có vợ con. Từ khi anh D bị bệnh đến nay thì Ông P là người trực tiếp chăm sóc anh D. Bà Ngô Thị Trọng là mẹ của anh D bị tai biến từ năm 2015 và bị liệt, không đi lại được. Ông P là cha ruột của anh D có đầy đủ năng lực hành vi dân sự và các điều kiện thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ nên theo quy định tại các điều 46, 49, 54 nên cần chỉ định ông Nguyễn Văn P là người giám hộ cho anh Nguyễn D. Ông P có nghĩa vụ, quyền của người giám hộ theo quy định tại các Điều 57, 58 Bộ luật dân sự năm 2015.

[4] **Về lệ phí**: Ông Nguyễn Văn P phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự là 300.000đ nhưng ông Nguyễn Văn P là người cao tuổi. Theo quy định Điều 2 Luật Người cao tuổi năm 2009; Điểm đ Điều 12 và Điều 14 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 của UBTV Quốc Hội nên được miễn nộp lệ phí giải quyết việc dân sự.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ vào các Điều 23, 46, 47, 49, 53, 54, 57, 58 của Bộ luật dân sự 2015; Khoản 1 Điều 27, Điểm a Khoản 2 Điều 35, Khoản 3 Điều 36, Điểm a Khoản 2 Điều 39, khoản 2 Điều 67 và các 361, 367, 369, 370, 371, 372, 376, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015; Điều 12 và Điều 37 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội;

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Nguyễn Văn P. Tuyên bố anh Nguyễn D, sinh ngày 01/01/1978 có cư trú tại số nhà 15 H, Tổ dân phố 1, thị trấn D, huyện Đơn Dương, tỉnh Lâm Đồng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Chỉ định ông Nguyễn Văn P, sinh năm 1939; địa chỉ: 15 H, Tổ dân phố 1, thị trấn D, huyện Đơn Dương là người giám hộ của anh Nguyễn D. Ông Nguyễn Văn P có nghĩa vụ, quyền của người giám hộ theo quy định tại các Điều 57, 58 Bộ luật dân sự năm 2015.

3. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Văn P được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Các đương sự có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định giải quyết việc dân sự; Viện kiểm sát được quyền kháng nghị quyết định này theo quy định tại khoản 2 Điều 372 Bộ luật tố tụng dân sự./.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Lâm Đồng;
- VKSND huyện Đơn Dương;
- VKSND tỉnh Lâm Đồng;
- Chi cục THADS huyện Đơn Dương;
- Các đương sự;
- UBND thị trấn D.
- Lưu HS, AV ./.

THẨM PHÁN

Lê Đình Anh Vũ